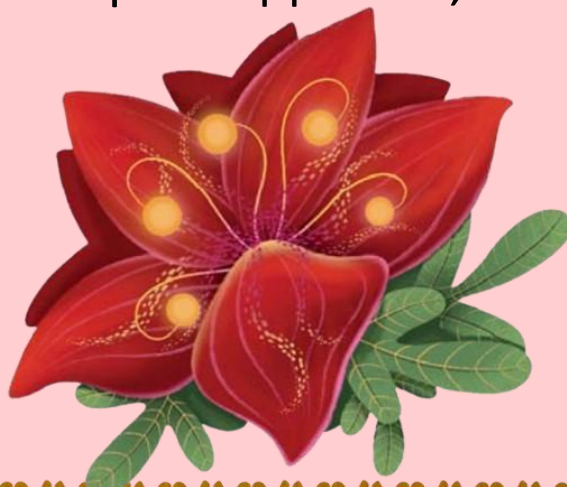

ЛІТЕРАТУРА

(українська та зарубіжна)

9 клас

Завдання
для діагностування результатів навчання
учнів/учениць за темою
«О. де Бальзак.
“Людська комедія”. “Гобсек”»
за підручником авторського колективу
Ольги Ніколенко
(К.: ВЦ «Академія», 2025)

Авторка – вчителька Олена Гвоздікова

О. де Бальзак – письменник-реаліст

Роздивіться «хмару слів» і випишіть із неї провідні риси
реалізму, втілені у творах О. де Бальзака.

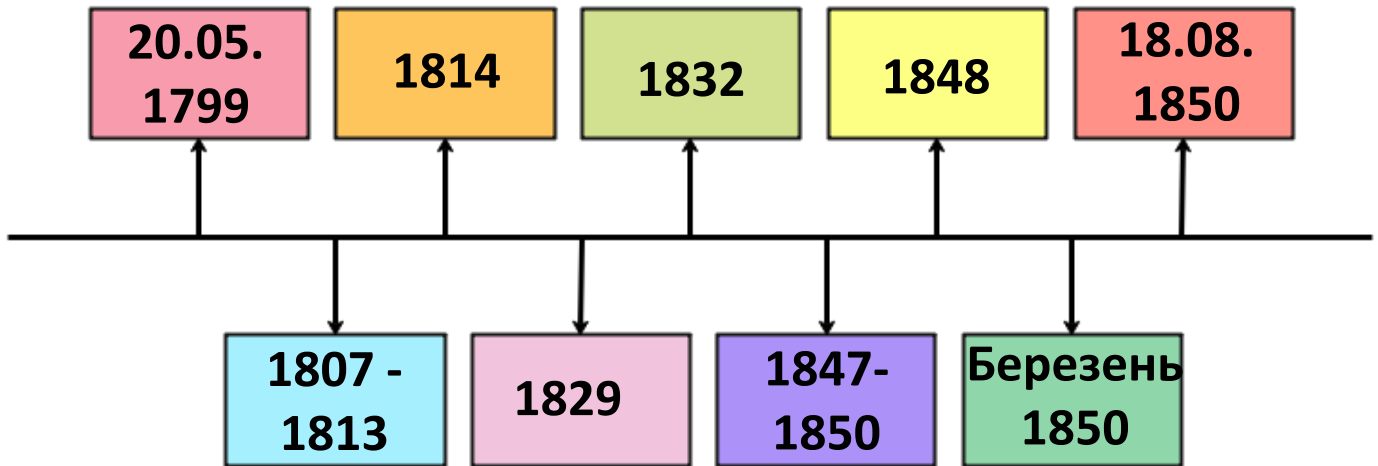

Авторка – вчителька Олена Валеріївна Гвоздікова

Лінія життя і творчості Оноре де Бальзака

У кожному з комірок поряд із датою запишіть номер події, яка відбулась в цей час в житті і творчості письменника.

Перевірте себе за підручником.

1.
Оноре де Бальзак народився у місті Турі.

2. Початок листування з Евеліною Ганською.

3. Вихід першого роману О. де Бальзака «Шуани».

4. Вихід роману «Селяни», де знайшли відбиток враження про Україну.

5. Навчання у Вандомському коледжі.

6. Вінчання О. де Бальзака і Евеліни Ганської в Бердичівському костьолі.

7. Переїзд родини до Парижа, продовження навчання О. де Бальзака.

8. Відвідини Бальзаком України, перебування в Києві, Бердичеві, Львові, інших містах.

9. Письменник пішов у засвіти.

Структура «Людської комедії»

Скористайтесь підказками і доповніть схему.

**Етюди про
звичаї**

**Філософські
етюди**

**Аналітичні
етюди**

А

**Пояснюють
походження
почуттів і
сутність.**

Б

**Досліджують
засади суспільства**

В

**Зображують сцени
приватного,
паризького,
провінційного,
політичного,
воєнного і селян-
ського життя.**

1. «Гобсек»

**2. «Шагренева
шкіра»**

**3. «Фізіологія
шлюбу»**

**4. «Дрібні негараз-
ди подружнього
життя»**

**5. «Батько
Горіо»**

**6. «Невідомий
шедевр»**

**7. «Ежені
Гранде»**

**8. «Еліксир
довголіття»**

**9. «Втрачені
ілюзії»**

«Вірю – Не вірю»

Чи знаєте ви історію створення О. де Бальзаком «Людської комедії»? Поряд із вікном «Вірю» напишіть номери правдивих тверджень, якщо ж твердження хибні, напишіть їх номери біля вікна «Не вірю»

Вірю

Не вірю

1. Перший твір Бальзака, підписаний його іменем, мав назву «Шуани».
2. На початку 1820-х рр. Бальзак написав кілька готичних романів.
3. Назва циклу романів «Людська комедія» перегукується з назвою твору Данте Аліґ'єрі.
4. У своїх творах Бальзак прагнув відобразити сучасне йому суспільство.
5. Детальний план «Людської комедії» створив Віктор Гюґо.
6. Бальзак вважав, що люди, подібно до тварин, вступають між собою в боротьбу за існування.
7. Важливим методом вивчення дійсності Бальзак вважав дослідження життя видатних особистостей.
8. За задумом митця, «Людська комедія» мала складатися з чотирьох великих частин.
9. «Сцени воєнного життя» належать до «Етюдів про звичаї».
10. Роман «Шагренева шкіра» автор включив до «Аналітичних етюдів».
11. Значне місце в епопеї Бальзака посідає проблема втрачених ілюзій, яка пов'язана зі становленням молодого людини в суспільстві.
12. Бальзак чітко розмежовував образи персонажів на позитивних і негативних.

Авторка – вчителька Олена Валеріївна Гвоздікова

Вікторина

**Перевірте, чи добре ви засвоїли тему
«Робота Оноре де Бальзака над “Людською комедією”».**

1. Коли Бальзак створив «Людську комедію»?

- А. на початку 1800-х років;
- Б. у 1820-ті роки;
- В. протягом 1830-1840-х років;
- Г. наприкінці ХІХ ст..

2. Із чим порівнював Бальзак людський світ, формуючи задум своєї епопеї?

- А. зі світом рослин;
- Б. зі світом тварин;
- В. зі світом мінералів;
- Г. зі світом богів.

3. У чому, на думку Бальзака, полягає головне завдання романіста?

- А. у відтворенні подій минулого;
- Б. у створенні ідеального суспільства;
- В. у показі позбавлених привабливості аспектів життя;
- Г. у відтворенні складних людських типів і стосунків між ними в сучасному світі.

4. Як Бальзак визначив основну ідею «Людської комедії»?

- А. людина і суспільство в різних аспектах;
- Б. історія Франції та її правителів;
- В. взаємодія природи та людини;
- Г. боротьба добра і зла.

Вікторина

5. Яка з частин НЕ входить до складу «Людської комедії»?

- А. «Етюди про звичаї»;
- Б. «Філософські етюди»;
- В. «Історичні етюди»;
- Г. «Аналітичні етюди».

6. Яка роль, за задумом автора, відводилась «Філософським етюдам» у структурі «Людської комедії»?

- А. пошук витоків почуттів і спроба окреслити межі існування особистості та суспільства;
- Б. змалювання життєвих явищ і обставин;
- В. дослідження засад суспільства;
- Г. відображення військових конфліктів.

7. Яка з тем після Французької революції стала однією з центральних у творчості Бальзака?

- А. тема патріотизму та національного відродження;
- Б. тема грошей та їх впливу на людське життя;
- В. тема пошуку ідеального суспільства;
- Г. тема розвитку науки і техніки.

8. Що, на думку Бальзака, призводить до брехні та лицемірства у любовних стосунках героїв/героїнь його романів?

- А. політичні погляди;
- Б. релігійні переконання;
- В. марнославство;
- Г. гроші.

Вікторина

9. У якому з творів Бальзак змальовує трагедію надмірної батьківської любові та моральне спотворення дітей під впливом грошей?

А. «Втрачені ілюзії»;

Б. «Шуани»;

В. «Батько Горіо»;

Г. «Гобсек».

10. Який метод використав Бальзак для з'єднання творів багатотомної епопеї та поглиблення образів персонажів?

А. створення абсолютно нових героїв/героїнь у кожному творі;

Б. метод «наскрізних персонажів», які діють у кількох творах;

В. обмеження персонажів однією незмінною роллю;

Г. укрупнене зображення епізодичних осіб.

11. З якою метою Бальзак використав техніку «пересувних персонажів» у «Людській комедії»?

А. увиразнити риси образів-типів, показати їх у різному середовищі;

Б. обмежити розвиток персонажа однією сюжетною лінією;

В. зробити героїв/героїнь абсолютно незмінними;

Г. відмовитися від будь-якого зв'язку між творами.

12. Яку роль у творах Бальзака відіграють художні деталі?

А. вони є виключно декоративними елементами;

Б. слугують лише для прямого опису без прихованого значення;

В. відволікають читачів/читачок від основного сюжету;

Г. нерідко є психологічними, свідчать про уподобання, статус, прагнення персонажів.

Географія повісті О. де Бальзака «Гобсек»

Пригадайте, де відбуваються події, зображені в повісті «Гобсек».
Поєднайте пари стрілками.

Гре

Антверпен

Буенос-Айрес

США

Ост-Індія

Монмартр

Кафе «Феміда»

Місто, в передмісті якого народився Гобсек.

Територія Індії та деяких країн Азії, де протягом багатьох років жив Гобсек.

Вулиця, на якій мешкала Фанні Мальво.

Вулиця, в будинку на якій мешкали Гобсек і Дервіль.

Місце, де збиралися паризькі лихварі.

Місто, поблизу якого шукав золото Гобсек.

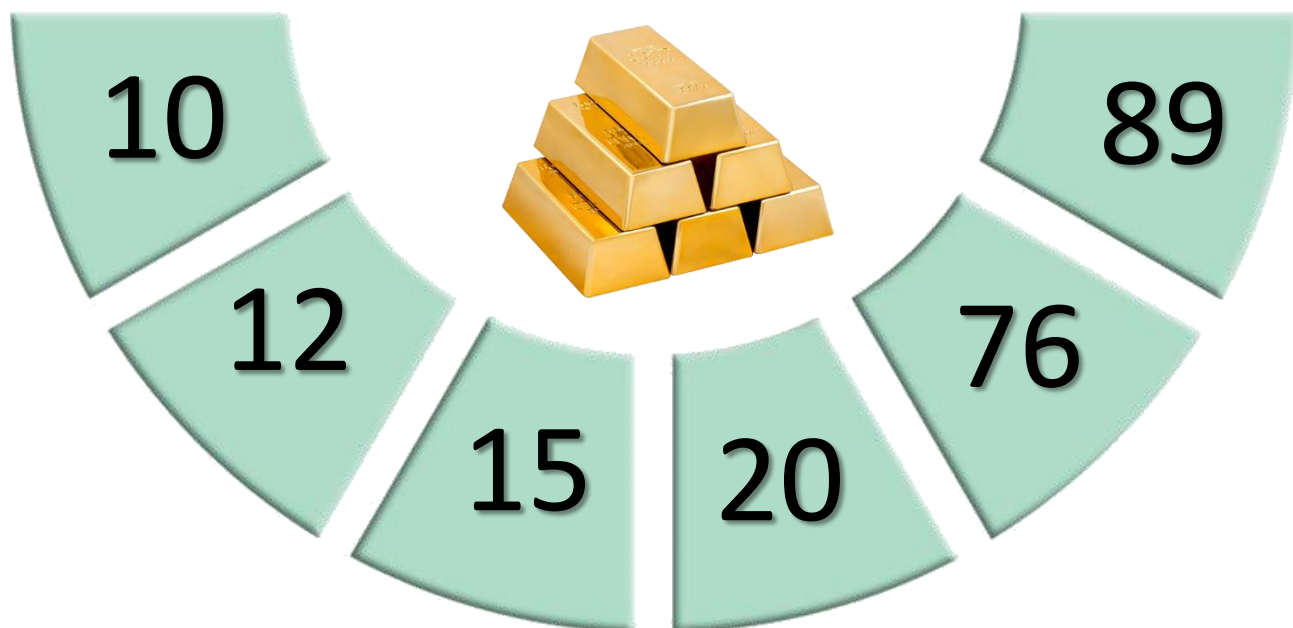
Країна, де брав участь у війні Гобсек.

Що означають ці цифри?

Пригадайте зміст твору О. де Бальзака «Гобсек» і поясніть, що означають ці цифри в біографії головного героя.

1	2	3	4	5	6

1. ____ відсотків застави хотів запропонувати розчулений Гобсек Фанні Мальво.

2. Довгих ____ років Гобсек мандрував світом.

3. Майже ____ років було Гобсекові під час знайомства з Дервілем.

4. У віці ____ років мати влаштувала сина юнгою на корабель.

5. Гобсек дав кредит своєму другові Дервілю під ____ відсотків.

6. У віці ____ років Гобсек помер.

**Установіть послідовність подій
у творі О. де Бальзака «Гобсек».**

Візит старого лихваря до Фанні Мальво.

Спроба графа де Ресто повернути фамільні коштовності.

Вечірка в салоні віконтеси де Гранльє.

Знайомство Дервіля з Максимом де Траєм.

Багатства Гобсека, знайдені після його смерті.

Розповідь Дервіля про життя і звички Гобсека.

Графиня пильнує спальню чоловіка.

Граф передає Гобсекові право на керівництво своєю власністю.

«Розваги» лихваря.

Смерть графа де Ресто.

Вексель в обмін на діамант.

Хвороба графа де Ресто.

Вікторина «Так - Ні»

Позначте комірки з правильним твердженням зеленим кольором, а з хибним – червоним.

☐ Розповідь у творі ведеться від кількох оповідачів.

☐ Дервіль — адвокат, який знав Гобсека особисто.

☐ «Гобсек» — це роман, написаний у традиціях класицизму.

☐ Гобсек був студентом, який мріяв стати письменником.

☐ Сюжетні лінії Гобсека, Дервіля та графині де Ресто перетинаються у творі.

☐ Твір «Гобсек» є частиною «Людської комедії» Бальзака.

☐ Гобсек зображений як людина, яка цінує духовні цінності понад матеріальні.

☐ Твір відображає вплив грошей на людські стосунки.

☐ Графиня де Ресто закохалася в Гобсека і допомагала йому.

☐ «Розповідь у розповіді» є важливою особливістю композиції твору.

☐ Дервіль був байдужим до долі Ернеста де Ресто.

☐ Фанні Мальво — приклад моральної деградації у буржуазному суспільстві.

Кому належать ці слова?

Пригадайте зміст твору і встановіть, кому належать ці слова.

Про кого йдеться?

А. «Зате яку красуню я там побачив!
У поспіху вона тільки накинула на
голі плечі кашемірову шаль і
куталася в неї так уміло, що під
шаллю легко вгадувалися форми її
прегарного тіла.»

Б. «Від вас віє холодом, – додав
він з якоюсь моторошною
байдужістю в голосі. – Ви були
поганою дочкою, поганою
дружиною, ви будете поганою
матір'ю...»

В. «Від неї віяло глибокою
порядністю, справжньою
доброчесністю. Я мав таке відчуття,
ніби опинився в атмосфері щирості,
душевної чистоти, і мені навіть
дихати стало легко. Я майже
розчулився.»

Г. «...я володію світом,
не стомлюючи себе, а
світ не має наді мною
ніякої влади.»

Д. «... я глибоко переконаний, що,
поза цими справами, він
найчесніша людина в усьому
Парижі. У ньому співіснують
двоє людей: скнара і філософ,
створіння нице і створіння
шляхетне.»

Д. Він «...людина здібна,
освічена, і до нього добре
ставиться міністр, у якого він
служить. Я не сумніваюся,
що з нього вийде видатний
діяч.»

1. Дервіль про
Гобсека

2. Камілла про
юного де Ресто

3. Гобсек про себе

4. Гобсек про
Анастасі де Ресто

5. Гобсек про
Фанні Мальво

6. Граф де Ресто
дружині

1

2

3

4

5

6

Сюжет повісті О. де Бальзака «Гобсек»

Визначте сюжет повісті О. де Бальзака «Гобсек». Поєднайте елементи сюжету з твердженнями. Заповніть таблицю.

Експозиція

1. Розповідь Дервіля про лихваря Гобсека та його клієнтів.

2. Адвокат Дервіль втручається в розмову матері і доньки де Гранльє.

3. Анастазі де Ресто влаштовує обшук у кімнаті покійного.

Зав'язка

4. Кар'єрний ріст Дервіля і роль Гобсека у цьому.

5. Вечір у домі віконтеси де Гранльє.

Розвиток дії

6. Смерть Гобсека.

7. Дервіль знаходить у купі попелу золото.

8. Гобсек стає власником усіх грошей графа.

Кульмінація

9. Історія сім'ї графа де Ресто.

10. Від імені автора розповідається про один із зимових вечорів 1829–1830 рр..

Розв'язка

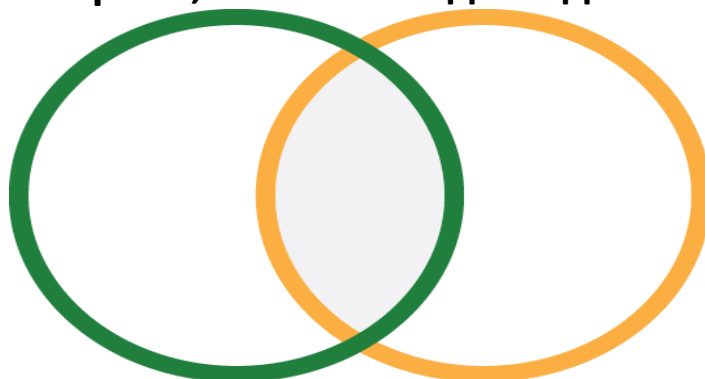
11. Граф де Ресто передає Гобсекові право на керівництво своєю власністю.

12. Смерть графа де Ресто.

Порівняльна характеристика героїнь

Визначте риси характерів, притаманні графині де Ресто та Фанні Мальво. Відповідні номери напишіть у колах. Будьте уважні: у героїнь є спільні риси, запишіть відповідні номери в центрі.

Графиня
Анастасі
де Ресто

Фанні
Мальво

1. молода

2. щастя не
здобула

3.
залишила
синові по-
гану славу

4. чесна

5. жорстока

6. вродлива

7. скромна

8. з багатії
родини

9. з небагатії
родини

10. легко-
важна

11. добро-
порядна

12. працю-
вита

13. відпові-
дальна

14. здобула
щастя в
родині

15. у полоні
пристрасті

16.
парижанка

Анаграми

Розшифруйте анаграми і розкрийте проблематику повісті
О. де Бальзака «Гобсек».

далаВ йергош дна
юдюниол

вйЖеттии ирібв
юинлид

снСе тяижт

нКхняао

Бтгсаоавт і
бнсыідті

оолгсдарвтоБ і
атсамвосовлрн

еДаіцагдря
оотбсоиссіт

Хто в кріслі?

Уважно прочитайте характеристики героя і розмістіть цифри у відповідному кріслі.

1. Працелюбність

2. Аналітичний розум

3. Корисливість

**4. Повага до
працьовитих людей**

5. Скупість

6. Егоїзм

7. Поклоніння золоту

**8. Знання психології
людей**

**9. Прагне помститися
багатіям**

**10.
Цілеспрямованість**

**11. Збагачується за
рахунок людей**

**12. Феноменальна
пам'ять**

Авторка – вчителька Олена Валеріївна Гвоздікова

Герої та героїні твору

Установіть відповідності між героями/героїнями та їхніми характеристиками, замалюйте комірки відповідними кольорами.

Гобсек

Його життя обертається навколо накопичення грошей.

Її життя обертається навколо світських розваг.

Дервіль

Його життя зруйноване зрадою дружини та її марнотратством.

Єдина людина, до якої Гобсек виявляє якесь людське почуття.

Граф де Ресто

Співпрацює з Гобсеком, але зберігає власні моральні принципи

Символ занепаду аристократії.

Графиня де Ресто

Не думає про наслідки власних вчинків для сім'ї та дітей.

Не має справжніх зв'язків із людьми, окрім ділових.

Фанні Мальво

Має здоровий глузд.

Її внутрішня краса контрастує з гріховним світом, який оточує Гобсека.

Символ морального розкладу.

Його багатство не приносить йому щастя.

Чесна і працьовита дівчина.

Чесний і принциповий, намагається діяти по совісті

Знайдіть слова

Знайдіть персонажів повісті «Гобсек» – представників різних соціальних верств.

Д	Е	Г	Р	А	Н	Л	Ь	Є	О	Ї	Е	Ю
Й	П	Ю	А	Й	Г	Р	А	Ф	Г	Х	К	Б
Ц	Р	Б	А	Н	А	С	Т	А	З	І	У	Ь
У	Д	Е	Т	Р	А	Й	Ь	У	Ш	З	Ц	Т
К	О	Ь	Д	А	Л	Ч	Б	В	Л	Щ	Й	И
Е	Л	Т	О	Ч	Г	О	Б	С	Е	К	Ф	М
Н	Д	Л	И	Х	В	А	Р	І	Д	Є	І	С
Г	Ж	И	Е	В	Д	С	Ю	К	Ш	Ж	В	Ч
Ш	Є	М	С	Л	У	Ж	Н	И	Ц	Я	А	Я
Ф	Ї	С	Г	А	Ж	М	Ф	А	Ж	Д	П	Г
Д	Е	Р	В	І	Л	Ь	Й	П	Є	Ш	Р	А
І	Х	Ч	Н	П	Є	И	Ц	Н	Щ	Г	О	В
В	З	Я	С	Р	Г	Ф	А	Н	Н	І	Л	Р
А	Щ	Г	Т	О	Я	Т	І	Р	З	Н	Д	П

Аристократія

Буржуазія

Ремісники/
ремісниці

Представники/
представниці
народу

Кросворд

Розв'яжіть кросворд і
перевірте свої знання.

По горизонталі:

2. Прізвище графині, боржниці Гобсека.
5. Єдина справжня цінність і влада для Гобсека.
6. Ім'я коханця графині де Ресто, який призвів її до зuboжіння.
7. Професія Фанні Мальво.
8. Країна, біля столиці якої Гобсек шукав золото.
10. Почуття, яке охопило де Трая при наближенні до будинку Гобсека.
11. Ним був Дервіль для Гобсека на початку знайомства.

По вертикалі:

1. Ім'я адвоката, який розповідає історію Гобсека.
3. Рід занять Гобсека.
4. Назва міста, де відбуваються події повісті.
9. Назва кафе, де збиралися паризькі лихварі.
12. Письменник, з яким Дервіль у своїй розповіді порівнював Гобсека.

Ознаки романтизму та реалізму в повісті «Гобсек»

Прочитайте тези й визначте, які з цих ознак притаманні романтизму, а які – реалізму. Розмалюйте комірки у відповідні кольори або напишіть номери тверджень.

Ознаки романтизму

Ознаки реалізму

1.

Детальне і правдиве зображення дійсності

2.

Відчуженість головного героя

3.

Детальний і правдивий опис життя Франції 1829-1830 рр.

4.

Минуле Гобсека – загадка

5.

Гобсек – сильна і незвичайна особистість

6.

Докладний опис фінансових дій

7.

Грандіозні масштаби діяльності Гобсека

8.

Типові характери в типових обставинах

9.

Екзотика в далекому минулому

10.

Соціально-побутові проблеми

11.

Зображення соціально-економічних відносин

12.

Сильні пристрасті й почуття

Вікторина

**Перевірте, чи добре ви засвоїли тему
«Твір Оноре де Бальзака “Гобсек”».**

1. Як називалася повість Бальзака «Гобсек» при першій публікації 1830 року?

- А. «Батечко Гобсек»;
- Б. «Лихвар»;
- В. «Смерть чоловіка»;
- Г. «Небезпеки розбещеності».

2. До якого із жанрів літератури належить твір Бальзака «Гобсек»?

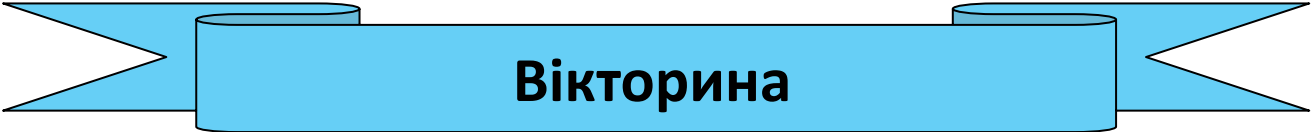
- А. роман;
- В. есе;
- Б. повість;
- Г. новела.

3. Який із персонажів твору уособлює владу золота й силу грошей у суспільстві?

- А. Гобсек;
- Б. Ернест де Ресто;
- В. Дервіль;
- Г. Максим де Трай.

4. Хто із жінок у творі є прикладом працьовитості, скромності й чесності?

- А. Анастазі де Ресто;
- Б. Камілла де Гранльє;
- В. Фанні Мальво;
- Г. віконтеса де Гранльє.

Вікторина

5. Що означає прізвище Гобсек у перекладі з французької?

- А. живоглот, глитай;
- Б. володар світу;
- В. покупець;
- Г. банкір.

6. У якому з образів Бальзак зобразив Гобсека?

- А. негідник, злий геній, месник;
- Б. жалюгідна жертва власної пристрасті;
- В. чесний ділок-фінансист;
- Г. неоднозначна постать, філософ-цинік.

7. Чому Гобсек був самотнім?

- А. не мав родичів;
- Б. не визнавав родини;
- В. золото витіснило всі інші цінності з його життя;
- Г. його родина жила далеко від Франції.

8. Кому належать слова: «У мене погляд, як у Господа Бога, я зазираю в душі»?

- А. Гобсеку;
- Б. Дервілю;
- В. графу де Ресто;
- Г. Максиму де Траю.

Вікторина

9. Що Гобсек називає своєю улюбленою розвагою?

- А. гру в преферанс;
- Б. подорожі Парижем;
- В. милування творами мистецтва;
- Г. вивчення людської особистості.

10. З якою метою Дервіль позичив у Гобсека гроші?

- А. на здобуття освіти;
- Б. на весілля;
- В. на розвиток власної справи;
- Г. для купівлі будинку.

11. Про кого з персонажів йдеться у цитаті: «Нещастя – найкращий учитель. У біді він пізнає ціну грошам, ціну людям - і чоловікам, і жінкам. Хай він поплаває хвилями паризького моря! А коли він стане добрим лоцманом, ми його й капітаном зробимо»?

- А. Дервіль;
- Б. Ернест де Ресто;
- В. Гобсек;
- Г. Максим де Трай.

12. Символом чого є помешкання Гобсека, в якій були нагромаджені величезні багатства?

- А. достатку і процвітання;
- Б. прагнення до кращого життя;
- В. бідності і ницості;
- Г. знищеної душі Гобсека.

Тестування

**Перевірте, чи добре ви засвоїли тему
«Твір Оноре де Бальзака “Гобсек”».**

1. До якого циклу «Людської комедії» згідно з авторським задумом належить повість «Гобсек»?

- А. «Етюди про звичаї»;
- Б. «Історичні етюди»;
- В. «Філософські етюди»;
- Г. «Аналітичні етюди».

2. Яку назву мала повість «Гобсек» при першому виданні у квітні 1830 року?

- А. «Лихвар»;
- Б. «Батечко Гобсек»;
- В. «Небезпеки розбещеності»;
- Г. «Сцени приватного життя».

3. Хто з персонажів змінює свою думку після розповіді про Гобсека?

- А. графиня Анастазі де Ресто;
- Б. Максим де Трай;
- В. Фанні Мальво;
- Г. віконтеса де Гранльє.

4. Який епізод є експозицією повісті «Гобсек»?

- А. опис кабінету адвоката Дервіля;
- Б. зображення зими на вулицях Парижа;
- В. інтер'єр помешкання Гобсека;
- Г. діалог у салоні віконтеси де Гранльє.

Тестування

5. Хто розповідає «романтичну історію», що має змінити погляд на стан справ у сім'ї молодого графа Ернеста?

- А. сам Ернест де Ресто;
- Б. віконтеса де Гранльє;
- В. адвокат Дервіль;
- Г. оповідач-автор.

6. Кому Гобсек подумки адресував такі слова: «Плати за свою розкіш, плати за своє ім'я, плати за своє щастя»?

- А. графині де Ресто;
- Б. пані Фанні Мальво;
- В. графу де Ресто;
- Г. Максиму де Траю.

7. З якою метою граф де Ресто незадовго до смерті переписав свої володіння на ім'я Гобсека?

- А. щоб подякувати Гобсекові за допомогу;
- Б. щоб позбавити спадщини свою дружину;
- В. щоб уникнути податків;
- Г. щоб захистити честь сім'ї й інтереси старшого сина до моменту його повноліття.

8. Що, на думку Гобсека, є єдиним земним благом, вартим того, щоб людина його домогалася?

- А. кохання;
- Б. золото;
- Б. влада;
- Г. здоров'я.

Тестування

9. Які персонажі в повісті протиставлені іншим?

- А. Анастазі де Ресто і Максим де Трай;
- Б. Камілла і Ернест де Ресто;
- В. Дервіль і Фанні Мальво;
- Г. Гобсек і граф де Ресто.

10. У чому полягає особливість композиції твору «Гобсек»?

- А. велика кількість фантастичних подій;
- Б. «розповідь у розповіді», що дає можливість поглянути на події з різних точок зору;
- В. численні ліричні відступи автора;
- Г. хронологічна послідовність усіх подій.

11. Які жанрові ознаки поєдналися у творі «Гобсек»?

- А. соціально-побутової, соціально-психологічної та філософської повісті;
- Б. пригодницького, історичного та фантастичного твору;
- В. детективу, лірики та сатири;
- Г. романтичної, наукової та філософської літератури.

12. Чому фінал повісті «Гобсек» є відкритим?

- А. Гобсек таємничо зник;
- Б. читачам/читачкам надано можливість самому придумати закінчення;
- В. у кінці твору залишається багато нерозкритих таємниць;
- Г. сюжетні історії персонажів продовжуються в інших творах епопеї.